

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2013/2014

Destinace (země, město): Ruská Federace, Jekatěrinburg

Jméno, příjmení: Mgr. Radan Kapucián

Univerzita: Uralská federální universita (UrFU), www.urfu.ru

Zimní semestr

V průběhu akademického roku 2013/2014 probíhala výuka na různých fakultách Uralské federální university (UrFU). Nadále lektorát funguje při Institutu politických a sociálních věd (ISPN), na Departementu mezinárodních vztahů (DMO).

Na katedře cizích jazyků současného ISPN UrFU (Institut sociálních a politických nauk UrFU) pokračovala výuka jako fakultativní předmět, studenti tohoto institutu studují povinně angličtinu, český jazyk si mohou volit jako třetí jazyk vedle polštiny, španělštiny, francouzštiny či němčiny.

V akad. roce 2013/2014 jsem vyučoval ve skupinách:

- začátečníci I (14 studentů, 1x 2 akad. hodiny týdně)
- pokročilí II (16 studentů, 1x 2 akad. hodiny týdně)
- pokročilí I (6 studentů, 1x 1 akad. hodina týdně)

V následujícím roce se předpokládá srovnatelná hodinová dotace i počet studentů.

Na StI UrFU (Stavební institut UrFU) se čeština vyučuje také jako fakultativní předmět. V akad. roce 2011/2012 jsem vyučoval ve skupině: začátečníci (7 studentů, 1x 1 akad. hodina týdně). V následujícím roce se předpokládá srovnatelná hodinová dotace i počet studentů.

Letní semestr

Dále pak na partnerských univerzitách, konkrétně na Uralské státní pedagogické universitě (UrGPU) a na Uralské státní leso-technické universitě (UrGLTU) byly provedeny semestrální kursy pro skupiny začátečníků, osmi a šesti studentů. Předpokládáme pokračování i v dalším akademickém roce.

V Jekatěrinburgu a ve Sverdlovské oblasti (centrum oblasti město Jekatěrinburg, bývalý název Sverdlovsk) je čeština velmi oblíbená a vyhledávaná, proto je o studium češtiny velký zájem a nabízí ji mnoho soukromých škol či vzdělávacích institucí. V loňském roce jsem spolupracoval například s jazykovým centrem „Viva Travel“, kde mj. nabízejí lekce českého jazyka pro zájemce z řad veřejnosti.

V navazujících kursech jsem vyučoval obvykle podle nového vydání „Chcete mluvit česky?“ Elgy Čechové, dále pak dle „Čeština pro život“ Aleny Nekovářové, které jsem doplňoval vlastními materiály dle aktuální potřeby. Využíval jsem například aktuální texty z populárně-naučného AVD REVUE.

Podmínky pro výuku

Lektor češtiny mívá k dispozici učebnu vždy dle počtu studentů ve skupině a podle kapacitních možností konkrétního institutu. Vždy bývá k dispozici tabule, bývají problémy se zajišťováním učebny s projektořem. Pokud lektor potřebuje na konkrétní lekci technické vybavení, tak je potřeba vše předem písemně zajišťovat. Kopírování materiálů lze obvykle zajistit bez větších problémů v dostatečném počtu. Zvací institut ISPN UrFU poskytuje lektorovi skříň, kde jsou uloženy publikace, beletrie a ostatní materiály potřebné k výuce. V současné době má lektor k dispozici vcelku bohatý fond materiálů, který je průběžně dále doplňován z prostředků DZS. Mimo jiné se osvědčila aktuální periodika objednávaná prostřednictvím DZS.

Aktivita nad rámec výuky

Vedle výuky probíhá promítání českých filmů, realizují se české výstavy. Podařilo se připravit nové výstavy, například „Velikáni české hudby“. Nejen studenti, ale i ostatní zájemci o českou kulturu ocenili pravidelná neformální setkání v „Oblastní knihovně Bjelinského“ pod názvem „Česká beseda“. Osvědčil se i formát besedy prostřednictvím tele-mostu přímo s hostem v Praze. Předpokládáme, že další setkání budou pokračovat i v následujícím roce.

V Jekatěrinburgu se nachází generální konsulat ČR (GK ČR). Pan generální konsul i další konsulační pracovníci se živě zajímají o činnost lektorátu a podporují aktivity lektora.

Ve spolupráci s GK ČR a vojensko-historickým klubem „Gornyj ščit“ se uskutečňují například pietní akty u památníků československým legiím (Jekatěrinburg, Čeljabinsk), o kterých byly publikovány reportáže například v populárně-naučném AVD REVUE. Byl mj. společně vydán sborník ČESKÁ BESEDA, v němž byly publikovány podrobnosti o českých stopách na Uralu. Universita UrFU ve spolupráci s klubem a dalšími partnery pokračuje v přípravě dalších projektů věnovaných československým legiím.

Zájem o českou kulturu mají též představitelé dalších výchovně-vzdělávacích institucí na Uralu, jednání pokračují, například na technické universitě UrGUPS. V akademickém roce 2012/2013 mi byly publikovány v místních sbornících různé texty o výuce českého jazyka, o čs. legiích apod., vše v ruském jazyku.

Podmínky pro lektora

Lektor v Jekatěrinburgu bydlí na ubytovně určené pro spolupracovníky UrFU, zahraniční studenty a lektory. Podle vyjádření rektora se kolej nachází v téměř havarijním stavu (před rekonstrukcí), ovšem jinou možnost bydlení aktuálně universita lektorovi nemá možnost

nabídnout. Podmínky ubytování se ve srovnání s minulým rokem poněkud zlepšily, i když se stále jedná o poněkud skromnější podmínky, než na které jsme v České republice zvyklí. Internet už funguje bez větších výpadků. Ovšem pronájem bytu ve městě je velmi drahý a kvalita bydlení by se nemusela příliš lišit od úrovně ubytovny. Potěšilo zprovoznění bezdrátového přístupu na univerzitní internetové síť.

Informace o městě

Jekatěrinburg je považován za třetí největší město Ruské federace s asi jedním a půl milionem obyvatel, někdy označován jako „hlavní město Uralu“. Leží asi padesát kilometrů za Uralským pohořím, přibližně čtyři tisíce kilometrů od Prahy, čemuž odpovídá i poněkud syrovější klima než u nás. Nachází se zde vedle UrFU ještě mnoho různých státních (UrGPPU, UrGUPS) i soukromých VŠ, což z města činí významné kulturně-vzdělávací centrum. V Jekatěrinburgu se konají různé studentské projekty, mezinárodní konference apod. V posledních letech též dochází k velmi rychlému ekonomickému a hospodářskému rozvoji města i celé oblasti. Nejznámější památkou je bezesporu místní dominanta „Chram na kroví“, největší uralský pravoslavný chrám, který byl postaven na místě vyvraždění carské rodiny v roce 1918. Na vysoké úrovni jsou též kulturní programy v místních divadlech jako „Uralská státní opera“, případně „Uralské komorní divadlo literátů Uralu“. Mohu doporučit i místní muzea, například „Městské vlastivědné muzeum“, kde se vedle výstav též konají rozličné kulturní akce.

Vypracoval: Mgr. Radan Kapucián
31. července 2014